

sluší označiti za správný. Neboť pro otázku, rozhodnou s hlediska Šu 132 tr. zák. »svěření pod dohled« nejsou ani tak rozhodnými předpisy služebního řádu, jež ovšem zaměstnavateli ukládají, by bděl nad mravní neporušeností osoby služebné, jako životní poměry, dle nichž sluší pokládati onu osobu za svěřenu dohledu svůdcovu. Netřeba, by svěření pod dozor stalo se nějakým výslovným zákonem, nýbrž stačí, že svůdce měl podle všeobecných pravidel a názorů životních povinnost, bdíti nad mravním chováním a neporušeností osoby jemu svěřené. Proto nerozhoduje, kým právě formálně, zda hospodářem či hospodyní a k jakým službám byla osoba služebná do domácnosti přijata. Dle pravidel životních zůstává vždy hlava domácnosti vůči osobě služebné do jeho domácnosti přijaté v tomto směru povinnou, a sluší pokládati ji za dohledu jeho svěřenou, jakmile osoba ta byla v takovém věku nebo stavu duševního vývoje, že se dohled hospodářův jevil potřebným. Proto však, ať již soud nalézací o návrhu obhajoby vůbec zvláštního usnesení ne učinil, ať návrh ten zamítl, jest jasno, že nešlo o objasnění skutečností, významu rozhodujícího, a žádným způsobem nemůže býti řeči o porušení předpisu nebo zásad, do práv obhajoby zasahujících, pokud se týče bránil by unplatňování dotyčného postupu jako zmatku dle Šu 281 čís. 4. tr. ř. předpis posledního odstavce tohoto Šu.

Čís. 1348.

Nejde o zločin veřejného násilí dle Šu 85 písm. b) tr. zák., směřoval-li úmysl pachatele, hodivšího po druhém sklenicí, pouze k poškození osoby, nikoliv však k poškození majetku.

Výší škody ve smyslu Šu 85 písm. a) tr. zák. jest rozdíl mezi cenou, jakou měla poškozená věc před činem a cenou, jakou měla po činu.

(Rozh. ze dne 14. listopadu 1923, Kr I 1032/22).

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Chebu ze dne 13. července 1922, pokud jím obžalovaný František B. nebyl uznán vinným zločinem, uvedeným v Šu 85 písm. b) tr. zák., jehož se dopustil tím, že dne 16. října 1921 v L., hodiv sklenicí a rozbiv ji, poškodil zlomyslně cizí majetek, z čehož mohlo lidem vzejíti nebezpečí pro život, zdraví nebo bezpečnost těla, nýbrž pouze přestupkem, uvedeným v §§ 8, 411 tr. zák., vyhověl jí však, pokud napadla výrok téhož rozsudku, jímž byl jím Bedřich G. uznán vinným přestupkem, uvedeným v Šu 468 tr. zák., nikoli zločinem, uvedeným v Šu 85 písm. a) tr. zák., rozsudek v tomto směru zrušil a vrátil věc nalézacímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Zmateční stížnost veřejného obžalobce napadá rozsudek první stolice jen, pokud jím František B. byl uznán vinným přestupky §§ 8, 411 tr. zák. a Bedřich G. přestupkem Šu 468 tr. zák., ač jím obžaloba dávala za vinu, jednak že B., hodiv sklenicí (po F-ovi) a rozbiv ji, poškodil zlo-

myslně cizí majetek Václava S-a, z čehož mohlo lidem vzejítí nebezpečí pro život, zdraví nebo bezpečnost těla, jednak že G. poškodil rozbitím domovních dveří majetek Albína H-a v ceně 200 Kč převyšující. Dovolávajíc se důvodu čís. 9 písm. a), správně čís. 10 § 281 tr. ř., dovozuje stížnost, že skutek obžalovaného B-a, v němž nalézací soud shledal přestupek §§ 8 a 411 tr. zák., zakládá skutkovou podstatu zločinu §u 85 písm. b) tr. zák., a uvádí, že pro tuto skutkovou podstatu stačí, že úmyslný čin byl doprovázen vědomím bezprávnosti, což v tomto případě je prý nepochybné, a že skutková podstata §u 85 písm. b) tr. zák. jest úplně vyčerpána vědomím, že z předsevzatého činu může nastati poškození cizího majetku a nebezpečí pro lidi (dolus eventualis), což prý u B-a plyne z činu samotného a z okolností jej doprovázejících. Vývody stížnosti jsou pochybeny. Úmysl pachatele, jenž si ovšem musí býti vědom bezprávnosti činu, musí v případě §u 85 tr. zák. směřovati k poškození cizího majetku. Ovšem stačil by již úmysl eventuální, tento jest však stížností pojímán nepřesně. Vyžadujeť nejen úmysl eventuální, nýbrž i vědomá nedbalost, že pachatel předsevezme čin, ač skutečně předvídá, že z něho může nastati protizákonný výsledek; dolus eventualis předpokládá dále, že pachatele nebyla by od činu zdržela ani jistota, že výsledek nutně nastati musí, kdežto o vědomé nedbalosti se mluví, počítá-li pachatel sice s možností tohoto výsledku, ale přece doufá, že přes tuto možnost výsledek nenastane. Než možno tyto právní úvahy ponechat stranou. Neboť stížnost přehlíží, že nalézací soud nevyklučuje pouze přímého úmyslu B-ova, §em 85 tr. zák. předpokládaného, slovy, že úmysl jeho nesměřoval nikterak k poškození sklenice, nýbrž nesl se jedině k tomu, by F-a udeřil. Ale rozsudek vylučuje i eventuelní jeho úmysl; neboť, uváží-li se připojené k této větě rozhodovacích důvodů odůvodnění, že sklenice nebyla by se žádným způsobem roztržila, kdyby byla F-a zasáhla, jakož i obžalovaný B., jehož obhajobě soud patrně uvěřil, výslovně udal, že neměl úmyslu, sklenici rozbítí, nelze větě rozhodovacích důvodů, že obžalovaný nikterak nemusel předvídati, že hosená sklenice nezasáhne cíle a rozbije se, rozuměti jinak, než že nalézací soud dospěl k přesvědčení, že obžalovaný nepředvídá, že sklenice, v jiném úmyslu po Albertu F-ovi hosená, může se rozbítí. Nedbajíc těchto skutkových zjištění nalézacího soudu, ale dokazujíc, že tu bylo vědomí obžalovaného, nalézacím soudem popřené, neprovádí stížnost dovolávaného zmatku hmotněprávního po zákoně a sluší ji proto v tomto směru pokládati za neprovedenou, pročez byla zavržena, pokud odporuje výroku, odsuzujícímu obžalovaného B-a pro přestupek §§ 8 a 411 tr. zák.

O výši škody, již obžalovaný G. způsobil Albínu H-ovi rozbitím domovních dveří, uvádějí rozhodovací důvody pouze, že svědek H. uvedl, že musel za opravu poškozených dveří zaplatiti 50 Kč, že nalézací soud měl proto za to, že dalšího šetření o výši škody není zapotřebí, a považoval těchto 50 Kč za způsobenou škodu. Právem vytýká stížnost jednak dle čís. 5 §u 281 tr. ř., že nalézací soud opomíjí další seznání svědka H-a, že dveře jsou (totiž po opravě) jen hřeby stlučeny a musí býti nahrazeny novými dveřmi, které přijdou svědkovi asi na 1000 Kč, jednak dle čís. 4 §u 281 tr. ř., že nalézací soud neprávem zamítl návrh veřejného obžalobce, by škoda rozbitím dveří způsobená, byla

zjištěna znalci. Vytýkaná neúplnost dotýká se podkladu, na kterém bylo výši škody zjistiti, tedy skutečnosti rozhodné. V případě, že pachatel cizí věci nezničil, nýbrž jen poškodil, nerovná se ovšem způsobená jím škoda ceně (hodnotě), jakou měla věc před poškozením, nerovná se však ani pouze výši nákladů, jichž bylo zapotřebí, by věc byla uvedena v takový stav, při němž se jí jakž takž mohlo zase používat k účelu, jemuž slouží. Vždyť zjedná se dle §u 1323 obč. zák. náhrada způsobené škody jen tím, že se vše vrátí ve stav dřívější, nebo, není-li to možno, zapraví se odhadní cena. Výše škody, obžalovaným na dveřích způsobené, rovná se proto rozdílu mezi cenou, jakou měly dveře před činem obžalovaného, a cenou, jakou měly pro poškození, neboli výši nákladů, jichž jest zapotřebí k takové opravě, již zjedná se co do pevnosti a trvanlivosti a ve všech jiných směrech tentýž stav, v jakém byly dveře před poškozením. Pro výpočet výše škody v tomto správném smyslu neposkytovala výpověď poškozeného Albína H-a, přihlíží-li se k celé výpovědi, nikoliv, jak nalézací soud neprávem činí, jen k části její, ze souvislosti celé výpovědi vytržené, spolehlivého podkladu, takže bylo výši škody dle §u 99 tr. ř. zjistiti slyšením svědků nebo znalci. Zamítnuv přes to návrh veřejného žalobce na zjištění škody znalci, porušil nalézací soud zásadu §u 3 tr. ř., dle něhož jest mu se stejnou bedlivostí přihlížeti také k okolnostem, sloužícím k usvědčení obžalovaného. Dle četnického oznámení byly dveře značně poškozeny; dle výpovědi Albína H-a byly obě výplně dveří prolomeny; nelze proto předem vyjouičiti, že slyšením znalců bude zjištěna škoda, 2000 Kč převyšující; tím méně, že na poškození dveří vypadne patrně dosti značná část ze 700 Kč, jež udal svědek H. jako nejnižší hranici celkové škody, způsobené mu poškozením dveří, rozbitím lampy, asi 12 sklenic a 12 lahví a rozvikláním skoro všech židlí, které byly v nálevně. Zamítací usnesení mohlo tudíž míti na rozhodnutí účinku, který jest obžalobě na újmu co do zjištění výše škody, na níž závisí posouzení poškození dveří buď jako zločinu nebo jako přestupku.

Čís. 1349.

Stvrzenka vydaná odběrateli správou dolu na základě §u 46 zákona ze dne 19. dubna 1920, čís. 260 sb. z. a n., není listinou veřejnou ve smyslu §u 199 písm. d) tr. zák. Padělání soukromé listiny zakládá skutkovou podstatu zločinu neb přestupku podvodu, třeba bylo trestno též dle trestního zákona důchodkového, pak-li jsou splněny předpoklady uvedené v §§ 197, 200, 201 písm. a) neb 461 tr. zák.

(Rozh. ze dne 14. listopadu 1923, Kr I 1233/22).

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Plzni ze dne 10. října 1922, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem podvodu dle §§ 197, 199 d) tr. zák., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvému soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.